

Samarqand davlat universitetning kattaqo'rg'on filiali Pedagogika va tillarni o'qitish fakulteti 3-bosqich
Filologiya va tillarni o'qitish: o'zbek tili
ta'lim yo'nalishi talabalariga 5-semestr uchun «Hozirgi o'zbek tili» fanidan yakuniy nazorat savollari
Imtihon shakli: yozma, og'zaki

№	Mavzu:	1-QISM “OSON SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'ladi).	2-QISM “ODDIY SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1- rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'ladi).	3-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2- rejasidan asosan qoidalar, teoremlar, kabi savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).	4-QISM qism “MURAKKAB SAVOLLAR 2” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3- rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmalar, konsepsiyalar kabi savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).	5-qism “QIYIN SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o'qitilishi rejalashtirilgan mavzularning xulosa yani yakuniy qismidan asosan talabani mustaqil fikrlashga, mavzuni to'liq anglashga yo'naltiradigan savollardan iborat bo'ladi (tayanch iborasi bo'lmaydi).
1.	Morfologiya va sintaksisning munosabati Sintaksisning	1. Sintaksisning o'rganish obyekti (Tayanch tushunchalar: fan, predmet, maqsad, vazifa, obyekt, formal va substansial	1. Morfologiyaning o'rganish obyekti (Tayanch tushunchalar: fan, predmet, maqsad, vazifa, obyekt, formal va substansial morfologiya)	1. An'anaviy va sistemaviy (struktur) sintaksisning tadqiq usullari haqida ma'lumot bering.	1. Asosiy sintaktik birliklar haqida fikringizni bayon qiling.	1. Berilgan gapni so'z birikmalariga ajrating va sintaktik tahlil qiling. Dilshod yo'lga chiqqanda, xo'rozlar hali tong madhini boshlamagan edi.

	o'rganish sohasi	sintaksis)				
2.		2. Sintaktik qurilmalar tuzilishiga ko'ra turlari haqida ma'lumot bering. (Tayanch tushunchalar: bir so'zli, ikki so'zli, uch so'zli yoki ko'p so'zli)	2. Sintaksis tilshunoslikning boshqa bo'limlari munosabatda haqida ma'lumot bering (Tayanch tushunchalar: leksikologiya, fonetika, morfologiya)	2. Morfologiya va sintaksisning munosabati haqida fikringizni bayon qiling.	2. Sintaktik birlik haqida ma'lumot bering.	2. Berilgan gapni sodda gaplar bo'yicha tahlil qiling va so'z birikmalariga ajrating: G'ayratli bolalar maktab bog'ida meva terdilar.
3.		3. Lug'aviy valentlik haqida ma'lumot bering. (Tayanch tushunchalar: lug'aviy valentlik, sintaktik valentlik)	3. Nutqiy va lisoniy sintaktik birliklar haqida ma'lumot bering. (Tayanch tushunchalar: nutq birliklari va lisoniy birliklar)	3. Sintaktik birliklarning ikki tomoni deganda nima e'tiborga olinadi?	3. Gap va so'z birikmasiga lisoniy hamda nutqiy jihatdan ta'rif bering.	3. Berilgan gapni so'z birikmalariga ajrating va sintaktik tahlil qiling. Mendan senga nasihat shuki, yerning qadriga yet.
4.	Lisoniy sintaktik qolip	4. Lisoniy sintaktik qolip tushunchasi haqida ma'lumot bering. (Tayanch tushunchalar: LSQ, nutqiy hosila)	4. Sintaktik bog'lanish haqida ma'lumot bering (Tayanch tushunchalar: sintaktik aloqa va sintaktik munosabat)	4. Lisoniy sintaktik qolipni ajratish usullariga ta'rif bering.	4. Valentlik tushunchasi haqida ma'lumot bering.	4. Berilgan gapni sodda gaplar bo'yicha tahlil qiling va so'z birikmalariga ajrating: Men bu yigitchani (U Sulaymon akaning o'g'li bo'ladi) yaxshi taniyman.
5.	Nutqiy so'z birikmasi (SB) haqida tushuncha	5. So'z birikmasi va so'zning farqli jihatlari haqida ma'lumot bering. (Tayanch tushunchalar: so'z, so'z birikmasi)	5. So'z birikmasida hokim va tobe, kengayuvchi va kengaytiruvchi so'zlar haqida ma'lumot bering. (Tayanch tushunchalar: hokim, tobe, kengayuvchi, kengaytiruvchi)	5. So'z birikmasi birikuvchi so'zlarning hokim-tobelik munosabati asosida hosil bo'lishini tahlil qilib bering.	5. LSQ nima? Uning qanday turlari bor?	5. Berilgan gapni so'z birikmalariga ajrating va sintaktik tahlil qiling. Gapning xulosasi shuki, elektrostansiya quramiz, chunki pulimiz bor, kuchimiz yetarli (S.Ahmad).

6.		6. Soʻz birikmalarining sintaktik mazmuniga koʻra turlari haqida maʼlumot bering (Tayanch tushunchalar: atributiv birikma, obyektli birikma, relyativ birikma, predikativ birikma)	6. Soʻz birikmasida bogʻlanish omili deganda nimani tushunasiz? (Tayanch tushunchalar: maʼnoviy omil, shakily omil, joylashuv omil)	6. Sintaktik aloqani taʼminlovchi vositalarga misollar yordamida tushuntiring.	6. Aloqa munosabat (sintaktik) shakllari haqida maʼlumot bering.	6. Berilgan gapni soʻz birikmalariga ajrating va sintaktik tahlil qiling. Nodira oʻsha voqeani koʻnglidan oʻtkazdi.
7.	Soʻz birikmasi lisoniy sathda	7. Soʻz birikmalarining hokim aʼzoning ifodalashiga koʻra turlarini aytib bering (Tayanch tushunchalar: otli, feʼlli)	7. Sintagma va soʻz birikmasini farqini tushuntiring (Tayanch tushunchalar: sintagma, soʻz birikmasi)	7. Sintaktik aloqani ifodalashda qoʻllaniladigan yordamchi vositalar birikuvlarda shakily omil sifatida namoyon boʻlishini izohlang.	7. Soʻz birikmasi va iboraning alohida belgilarini tahlil qilib bering.	7. Berilgan gapni soʻz birikmalariga ajrating va sintaktik tahlil qiling. Seni shunday boplayki, oʻzing qoyil qolgin.
8.		8. Soʻz birikmasida bogʻlanish usullari haqida maʼlumot bering. (Tayanch tushunchalar: bitishuv, moslashuv boshqaruv)	8. Soʻz birikmaning tuzilishiga koʻra turlari haqida maʼlumot bering. (Tayanch tushunchalar: sodda, murakkab)	8. Ohang birikuvning tabiatini koʻrsatuvchi nisbiy vosita ekanligini tahlil qilib bering.	8. Soʻz birikmasining qoʻshma soʻz va gap bilan munosabati haqida maʼlumot bering.	8. Berilgan gapni sodda gaplar boʻyicha tahlil qiling va soʻz birikmalariga ajrating: Men bu yigitchani (U Sulaymon akaning oʻgʻli boʻladi) yaxshi taniyman.
9.	Soʻz –gap	9. Soʻz-gap haqida maʼlumot bering. (Tayanch tushunchalar: oʻz-gap, sintaksis, bir bosh boʻlakli gap)	9. Soʻz-gaplar kontekstda qanday maʼnolarni ifodalab keladi (Tayanch tushunchalar: tasdiq soʻz gap, inkor soʻz gap, soʻroq soʻz-gap)	9. Oʻzbek tilidagi sodda gaplarning semantik-sintaktik tuzilishi qaysi tilshunos olimlar tomonidan maxsus tadqiq etilgan?	9. Tilshunoslikda bir bosh boʻlakli gaplarning qanday turlari ajratilgan?	9. Berilgan gapni soʻz birikmalariga ajrating va sintaktik tahlil qiling. Mendan senga nasihat shuki, yerning qadriga yet

10.		<p>10. Predikativ va subyektli sintagmatik munosabatni hosil qiluvchi vositalar haqida ma'lumot bering. (Tayanch tushunchalar: kelishiklar, fe'ning shaxs-son qo'shimchalari, ergashtiruvchi bog'lovchilar, ayiruv yuklamalari, yuklama-bog'lovchilar, so'roq olmoshlari, ohang, tartib, egalik shakllari, fe'ning mayl shakllari, kesimlik shakllari)</p>	<p>10. Erkin bog'lanishli so'z birikmalari turg'un bog'lanishli frazeologik birliklardan qanday farqlanadi? (Tayanch tushunchalar: so'z birikmasi, ibora)</p>	<p>10. Sintaksisda bir cho'qqili va ikki cho'qqili nazariy a terminlari nimani anglatadi?</p>	<p>10. Qanday gaplar egasiz (shaxssiz) gaplar hisoblanadi?</p>	<p>10. Berilgan gapni so'z birikmalariga ajrating va sintaktik tahlil qiling. Yaqin o'rtada na oshxona bor, na sartaroshxona bor</p>
11.	<p>Gap haqida umumiy ma'lumot</p>	<p>11. Ifoda maqsadiga ko'ra gap turlarining sintaktik xususiyatlari haqida ma'lumot bering. (Tayanch tushunchalar: darak gap, so'roq gap, buyruq gap)</p>	<p>11. Ilmiy manbalar asosida sodda gaplarda semantik-sintaktik asimmetriya terminiga izoh yozing. (Tayanch tushunchalar: semantik-sintaktik asimmetriya)</p>	<p>11. Semantik-funksional shakllangan gap necha turga bo'linadi?</p>	<p>11. Grammatik shakllangan gapning minimal va maksimal sintaktik qolipi haqida ma'lumot bering.</p>	<p>11. Berilgan gapni sodda gaplar bo'yicha tahlil qiling va so'z birikmalariga ajrating: G'ayratli bolalar maktab bog'ida meva terdilar.</p>
12.		<p>12. Tobelikning yo'nalishiga ko'ra sintaktik aloqa turlari haqida ma'lumot</p>	<p>12. So'z birikmasi qismlarini bog'lovchi vositalar haqida ma'lumot bering.</p>	<p>12. Bir sostavli gaplar va ularning turlarini ayting.</p>	<p>12. Shaxsi noma'lum gaplar haqida ma'lumot bering, misollar keltiring.</p>	<p>12. Berilgan gapni so'z birikmalariga ajrating va sintaktik tahlil qiling. Dunyo</p>

		bering (Tayanch tushunchalar: koordinativ, subordinativ aloqa)	(Tayanch tushunchalar: formal-grammatik vovitalar, leksik-grammatik vositalar, pozitsion vosita – so‘z tartibi, intonatsiya)			go`zal ko`rinar menga, o`zi qancha eski bo`lsa
13.	Gapda shakl va mazmun munosabati	13. Shakliy va mazmuniy sintagmatik munosabat haqida ma'lumot bering. (Tayanch tushunchalar: shakl, mazmun, munosabat)	13..Nurmonov, N.Mahmudov, A.Ahmedov, S.Solixo‘jayevalaming “O‘zbek tilining mazmuniy sintaksisi” (—Toshkent, 1992) hamda N.Mahmudov, A.Nurmonovlaming “O‘zbek tilining nazariy grammatikasi” (-Toshkent, 1995) kitoblari asosida bir tomonlama (subordinatsiya) va ikki tomonlama (koordinatsiya) aloqa terminlariga sharhlang. (Tayanch tushunchalar: bir tomonlama (subordinatsiya), ikki tomonlama (koordinatsiya) aloqa)	13. Gapda shakl va mazmun munosabatini izohlang.	13.O‘zbek nutqida qo‘llana oladigan gaplardagi yuqori darajadagi umumiylik nimadan iborat va u qanday tiklanadi?	13. Berilgan gapni sodda gaplar bo‘yicha tahlil qiling va so‘z birikmalariga ajrating: A`lochi talabalarning, Ahmad va Mahmudning, nomi faxr bilan tilga olindi.
14.		14. Valentlik terminining kimyo va tilshunoslikdagi ma'nolarini izohlang. (Tayanch	14. Atributiv, obyektli va relyativ munosabatli birikmalar haqida ma'lumot bering. (Tayanch tushunchalar:	14. So‘roq gaplar tasnifini tushuntirib bering.	14. Gapning ifoda asosiga ko‘ra bo‘linishi: bir sostavli va ikki sostavli gaplar haqida ma'lumot	14. Berilgan gapni so‘z birikmalariga ajrating va sintaktik tahlil qiling. Dilshod yo`lga chiqqanda,

		tushunchalar: sintaktik valentlik, semantik valentlik, kimyoviy valentlik)	atributiv, obyektli, relyativ munosabatli birikmalar)		bering.	xo`rozlar hali tong madhini boshlamagan edi.
15.	Gapning yuzaga keltiradigan asosiy omillar	15. Gapning grammatik kategoriyalari haqida ma'lumot bering. (Tayanch tushunchalar: gapning grammatik modallik kategoriyasi, gapning grammatik shaxs kategoriyasi, gapning ifoda maqsadi kategoriyasi, gapning grammatik zamon kategoriyas)	15. Gapning voqelikka munosabat jihatdan bo'linishi haqida ma'lumot bering. (Tayanch tushunchalar: tasdiq, (bo'lishli) va inkor (bo'lishsiz)	15. Gapning shakllanishida leksik omilning o'rni haqida fikringizni bayon qiling.	15. Gapning shakllanishida morfologik omil haqida fikringizni bayon qiling.	15. Berilgan gapni sodda gaplar bo'yicha tahlil qiling va so'z birikmalariga ajrating: Ko'pchilik bilan odam o'zini kuchli sezadi.
16.		16. Gap va so'z birikmasining umumiy va xususiy jihatlari nimalarda kuzatiladi? (Tayanch tushunchalar: gap va so'z birikmasi)	16. Semantik-sintaktik shakllangan gap deganda qanday birlik nazarda tutiladi? (Tayanch tushunchalar: semantik-sintaktik shakllanish)	16. Gapni shakllanishida ohangning rolini tushuntiring.	16. Undov gaplar va ularning tasnifini izohlab bering (misollar yordamida).	16. Berilgan gapni so'z birikmalariga ajrating va sintaktik tahlil qiling. Mahsining choki pishiq bo'lsin uchun, mo'mli yopishqoq ipni qir-qir tortib qo'yadi. (O.).
17.		17. Predikativlik qanday grammatik vositalar yordamida hosil bo'ladi? (Tayanch tushunchalar: grammatik vosita,	17. Predikat, predikativlik, predikativ ifoda va ikkilamchi predikat terminlariga ilmiy izohlang. (Tayanch tushunchalar: predikat, predikativlik,	17. Kesimlik kategoriyasi haqida ma'lumot bering.	17. Kesimlik kategoriyasining nutqiy gaplarda voqelanishdagi ikki holatni farqlab bering.	17. Berilgan gapni sodda gaplar bo'yicha tahlil qiling va so'z birikmalariga ajrating: Serchang, sershovqin ko'chalarda odamlar daryoday oqib borar

		grammatik shakl)	predikativ ifoda va ikkilamchi predikat)			edi.
18.	Kesimning nutqiy voqealanishi	18. Gapga xos obyektiv va subyektiv modallik deganda nima tushuniladi? (Tayanch tushunchalar: obyektiv va subyektiv modallik)	18. Predikativ munosabat va kesimlik kategoriyasi terminlari nimani anglatadi? (Tayanch tushunchalar: predikativ munosabat, kesimlik kategoriyasi)	18. Kesimning W ga ko'ra turlariga misollar keltiring.	18.O'zbek tilida kesimlik qo'shimchalarining qanday turlari mavjud?	18.Berilgan gapni so'z birikmalariga ajrating va sintaktik tahlil qiling. Kim sening kamchiliklaringni ko'rsatsa, u sening yaqin do'sting.
19.	Sintaktik bo'lakning uyushiq qator bilan ifodalanishi	19. Uyushiq bo'lak komponentlarining sintaktik aloqasi haqida tushuntiring? (Tayanch tushunchalar: teng aloqa; tobe aloqa)	19. Grammatik shakllangan va semantik-funksional shakllangan gaplar qanday farqlanadi? (Tayanch tushunchalar: grammatik shakllangan, semantik-funksional shakllangan gaplar)	19. Tenglanish qatorida bog'lovchili yoki bog'lovchisiz ohang yordamida hosil qilinishini tushuntirib bering.	19. Yig'iq va yoyiq gaplarni misollar yordamida yoritib bering.	19. Berilgan gapni sodda gaplar bo'yicha tahlil qiling va so'z birikmalariga ajrating: Kechga yaqin favvoralar rang-barang shu'lalar bilan porlaydi
20.		20. Uyushiq bo'laklarning o'zaro bog'lanishi haqida gapiring? (Tayanch tushunchalar: eng bog'lovchilar, biriktiruvchi pauza va sanash intonatsiyasi; teng bog'lovchilar va sanash intonatsiyasi; biriktiruvchi pauza va sanash intonatsiyasi)	20. Ikkinchi darajali bo'laklarning uyushishini izohlang . (Tayanch tushunchalar: to'ldiruvchi, aniqlovchi, hol)	20. Uyushiq ega va kesim gap bo'laklari haqida nazariy ma'lumot bering va misollar yordamida tushuntiring.	20. Uyushiq bo'lakning aniqlovchi va to'ldiruvchi gap bo'lagi haqida ma'lumot bering va misollar bilan tushuntiring.	20. Berilgan gapni sodda gaplar bo'yicha tahlil qiling va so'z birikmalariga ajrating: Yozda, iyul oyida, havo juda isib ketadi.
21.	Sodda gapning tarkibiy	21. Sodda gaplarning [WP] va [WPm]	21.O'zbek tilshunos olimlari o'zbek tilidagi	21. Uyushiq bo'lakning hol gap	21. Gapning aktual bo'laklanishida gap	21. Berilgan gapni so'z birikmalariga

	qismlari	qurilish modellariga izoh bering va ularning umumiy va farqli jihatlarini tushuntiring. (Tayanch tushunchalar: [WP], [WPm])	gaplarni ifoda maqsadiga ko'ra qanday turlarga bo'lib o'rgandilar? (Tayanch tushunchalar: A.Nurmonov, A.Ahmedov, X. Ismatullayev)	bo'lagi haqida gapiring va misollar bilan tushuntiring.	bo'laklari tartibining rolini tahlil qilib bering (misol asosida).	ajrating va sintaktik tahlil qiling. Vazira ertalab tursa, Abror hamon chizmakashlik stoli yonida o'tiribdi (P.Qodirov).
22.		22. Sh.Rahmatullayev undov gaplarni nima uchun "xitob jumla" termini bilan nomlashni tavsiya etadi? (Sh.Rahmatullayev. Hozirgi adabiy o'zbek tili. - Toshkent: Universitet, 2006. 390-b.)	22.Shaxsi ma'lum, shaxsi noma'lum, shaxssiz gaplarning umumiy va farqli jihatlariga izoh bering. (Shaxsi ma'lum, shaxsi noma'lum, shaxssiz)	22.Bog'lovchili ochiq qator va bog'lovchisiz ochiq qator haqida ma'lumot bering.	22.Emfatik emotsional urg'u haqida ma'lumot bering.	22. Berilgan gapni sodda gaplar bo'yicha tahlil qiling va so'z birikmalariga ajrating: Ma'ruzadan keyin qizg'in munozara boshlanib ketdi (A.Q.).
23.	Gap bo'laklari. Kesimlik kategoriyasi	23. Kesimlik kategoriyasining semantik-funksional ifodalanishi haqida ma'lumot bering. (Tayanch tushunchalar: modal, undov, tasdiq, inkor, taklif, ishora)	23.Kesimlik kategoriyasi deganda nimani tushunasiz. (Tayanch tushunchalar: modallik, zamon, shaxsson)	23. Kesimning – gap markazini tashkil qiluvchi bo'lak. Ushbu fikrni ilmiy jihatdan tahlil qilib bering.	23. Mustaqil va nomustaqil kesimlik shakllarini ayting.	23. Berilgan gapni so'z birikmalariga ajrating va sintaktik tahlil qiling. Ikkinchi operatsiya tezroq qilinadi-yu, lekin ancha vaqt qimirlamay chalqancha yotish kerak bo'ladi (P.Qodirov).
24.		24. Qanday tuzilishdagi gaplarda kesimlik ma'nolari maxsus shakllar yordamisiz faqat o	24. Tema-rema va ega-kesim munosabatida qanday farq kuzatiladi? (Tayanch tushunchalar:tema-rema,	24. Sodda kesim, murakkab kesim qanday ifodalanadi?	24. Tartibli kesim haqida ma'lumot bering.	24. Berilgan gapni sodda gaplar bo'yicha tahlil qiling va so'z birikmalariga ajrating: Men uning go'zal

		(nol) shakl orqali ifodalanadi? (Tayanch tushunchalar: kesimlik ma'nosi, kesimlik shakli)	ega-kesim)			siyosida qalbim ko'z gusini, visol orzusini, umidim gulshanini ko'rardim (M.Qoriyev).
25.	Gap - maqsad, fikr va his-tuyg'ularni ifodalash vositasi. So'z kengaytiruvchi (SK)lari va uning gap qurilishidagi o'rni. Kesimning asosiy xususiyatlari. Kesimning ifodalanishi. Ega va uning ifodalanishi.	25. Mustaqil qo'llanuvchi to'liqsiz gaplar bilan mustaqil qo'llana olmaydigan to'liqsiz gaplarning umumiy va farqli jihatlari nimadan iborat? (Tayanch tushunchalar: mustaqil qo'llanuvchi to'liqsiz gaplar, mustaqil qo'llana olmaydigan to'liqsiz gaplar)	25. Gapda predikativlik qanday kesimlik shakllari orqali ifodalanadi? (Tayanch tushunchalar: kesimlik shakllari, sintaktik shakllar)	25. Aniqlovchi gapdagi barcha bo'laklarni kengaytirishi mumkinligiga misollar keltiring.	25. So'z kengaytiruvchilarga misollar keltiring va izohlang.	25. Berilgan gapni so'z birikmalariga ajrating va sintaktik tahlil qiling. Endi o't yoqaman deb turganda, ko'cha eshigi birdan taqillab qoldi (M. Ismoilov).
26.	Gapning ikkinchi darajali bo'laklari . Hol. aniqlovchi. to'ldiruvchi. (amaliy mashg'ulot va seminar)	26. Ellipsis qanday hodisa? O'zbek tilshunosligida ellipsis hodisasi qaysi tilshunos olim tomonidan maxsus o'rganilgan? (Tayanch tushunchalar: ellipsis)	26. Gaplar emotsionallikni ifodalashiga ko'ra qanday turlarga bo'lib o'rganiladi? (Tayanch tushunchalar: undov gap, his-hayajonsiz gap)	26. Holning ma'noviy turlari haqida ma'lumot bering.	26. Holning gap qurilishidagi o'rni misollar yordamida tahlil qilib bering.	26. Berilgan gapni sodda gaplar bo'yicha tahlil qiling va so'z birikmalariga ajrating: Insoniyat ozodlik yo'lida qurbon bo'lganlarni hech qachon unutmaydi. (Gazetadan).
27.		27. Kiritmalar bilan murakkablashgan	27. Uyushiq bo'lakli gaplarda qo'llangan	27. Uyushiq kesimning o'ziga xos	27. Undalma kengaytirilgan olmosh	27. Berilgan gapni so'z birikmalariga

	Gapning uyushiq va ajratilgan bo‘laklari. Undalma. Undalma gap kengaytiruvchisi sifatida.	gaplarda qanday subyektiv munosabat aks etadi? (Tayanch tushunchalar: murakkablashgan gaplar, kiritmalar)	umumlashtiruvchi so‘z qanday vazifani bajaradi? (Tayanch tushunchalar: uyushiq bo‘lakli gaplar, umumlashtiruvchi so‘z)	xususiyatlarini tushuntirib bering.	so‘zshakl gapning barcha bo‘laklarining kengaytiruvchilari bilan ifodalanishiga misollar ayting.	ajrating va sintaktik tahlil qiling. Orzigul darvozadan ichkariga kirdi, darvoza o‘z-o‘zidan yopildi.
28.	Gapning kirish va kiritma kengaytiruvchilari. Uyushgan gap. (amaliy mashg‘ulot va seminar)	28. Gap bo‘laklari, gapning aktual bo‘laklarga bo‘linishi, tema, rema terminlarini izohlang. Ulaming inversiyaga aloqasi to‘g‘risida fikringizni bayon qiling. (Tayanch tushunchalar: gapning aktual bo‘linishi, tema, rema)	28. Ravish holi va sifatlovchi aniqlovchining umumiy va farqli jihatlari to‘g‘risida fikringizni bayon qiling. (Tayanch tushunchalar: ravish holi, sifatlovchi aniqlovchi)	28. Modal gap kengaytiruvchisining qo‘llanilishini tahlil qilib bering.	28. Gap kengaytiruvchisi haqida ma’lumot bering.	28. Berilgan gapni sodda gaplar bo‘yicha tahlil qiling va so‘z birikmalariga ajrating: Ulfatlar qizg`in suhbatga kirishib ketdilar (A.Qodiriy).
29.	Ega va uning xususiyatlari. Gapda eganing ifodalanishiga ko‘ra turlari.	29. Gapning ikkinchi darajali bo‘laklari va so‘z kengaytiruvchilari	29. Tilshunoslikda gapni bo‘laklarga ajratish masalasi yuzasidan qanday	29. Egali va egasiz gaplarning ko‘rinishlarini tahlil qilib bering.	29. Ega haqida umumiy ma’lumot bering.	29. Berilgan gapni sodda gaplar bo‘yicha tahlil qiling va so‘z birikmalariga ajrating:

	Gap kengaytiruvchilari (GK) va uning turlari.	o'rtasida qanday bog'liqlik mavjud? (Tayanch tushunchalar: ikkinchi darajali bo'laklari, so'z kengaytiruvchilari)	nazariy qarashlar shakllangan? (Tayanch tushunchalar: gapni bo'laklarga ajratish)			Opa-singil uyda onalarining majlisdan kelishini kutar edilar (A.Muxtor).
30.	Gapning ifoda asosiga ko'ra bo'linishi: bir sostavli va ikki sostavli gaplar.	30. Nominativ gaplar va ularning xususiyatlari haqida gapiring. (Tayanch tushunchalar: nominativ gaplar)	30. Infinitiv gaplar va ularning xususiyatlari haqida ma'lumot bering (misol asosida tahlil)	30. (W) ga bog'liq ravishda egasiz gapning vujudga kelishiga misollar ayting.	30. Egasi ifodalangan gap haqida ma'lumot bering.	30. Berilgan gapni so'z birikmalariga ajrating va sintaktik tahlil qiling. Tong yorishganda, toshlar shunday portladiki, borliq larzaga keldi (SH.R.).